

Рис. 1 Етапи проведення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками

Література

1. Огійчук М. Ф. Аудит: організація і методика: навч. посіб. / М. Ф. Огійчук, І. Т. Новиков, І. І. Рагуліна. — К.: Алерта, 2010. — 584 с.
2. Утенкова К. О. Аудит: навч. посіб. / К. О. Утенкова. — К.: Алерта, 2011. — 408 с.

Ченаш І. В.

(обліково-економічний ф-т, магістрант)

АУДИТОРСЬКІ ПРОЦЕДУРИ ПЕРЕВІРКИ РОЗРАХУНКІВ З ПДВ

Постійна зміна законодавства з питань обліку розрахунків з ПДВ та неоднозначність трактування його норм викликають проблеми при нарахуванні та сплаті ПДВ, що зумовлює попит на аудиторські послуги з перевірки правильності розрахунків з ПДВ. Актуальність теми також пов'язана із укладенням Генеральної

угоди про співробітництво між АПУ та ДПС, відповідно до якої результати аудиторської перевірки платника податку виступатимуть у якості інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів ДПС [3, п. 3.1]. Саме через це необхідно визначити концептуальні підходи до розгортання завдання з надання впевненості як відповіді на оцінені ризики, в основі чого лежать Міжнародні стандарти завдань з надання впевненості (надалі — МСЗНВ), а також їх Концептуальна основа [2, С. 5].

Відтак метою завдань з надання впевненості (надалі — ЗНВ) є підвищення довіри контролюючих органів та інших користувачів щодо відповідності розрахунків з ПДВ податковому законодавству України. Це досягається через висловлення думки аудитора про те, чи складена податкова звітність з ПДВ у всіх суттєвих аспектах відповідно до податкового законодавства. При цьому ЗНВ виконується згідно зі встановленими кількісними та якісними критеріями (доречність, повнота тощо). Відповідно до МСЗНВ 3000, ціль аудитора досягається за допомогою проходження трьох ключових етапів, починаючи від прийняття ЗНВ, оцінки ризиків і закінчуючи розробкою аудиторських процедур у відповідь на оцінені ризики [2, С. 313].

На початку ЗНВ аудитор повинен виконати загальні процедури щодо роботи з клієнтом, оцінити дотримання відповідних етичних вимог згідно Кодексу етики та отримати розуміння умов завдання. Результатом переговорів між клієнтом і аудитором повинне стати досягнення згоди за умовами домовленості. Після цього аудитор має визначити загальну стратегію ЗНВ, яка б встановлювала обсяг, час і напрям ЗНВ, а також спрямовувала б розробку плану та програми перевірки. Кожний з етапів стратегії характеризує конкретний напрямок виконання ЗНВ: визначення характеру завдання, часу та обсягу необхідних ресурсів. План ЗНВ повинен містити опис аудиторських процедур, що будуть використовуватися групою з перевірки, терміни їх виконання та обсяг, що залежить від результатів виконання процедур з оцінки ризиків, що, в свою чергу, передбачає оцінювання вірогідної можливості порушення податкового законодавства в частині розрахунків з ПДВ. Процес ідентифікації ризику передбачає виконання аудиторських процедур: запитів, тестувань, аналітичних процедур тощо [5, С. 201]. При цьому рівень суттєвості найчастіше дорівнює нулю, адже навіть незначне відхилення тягне за собою штрафні санкції для платника податків.

Після цього аудитор повинен виконати подальші процедури відносно оцінених ризиків, а саме оновити стратегію, план та

програму перевірки задля отримання достатніх та прийнятних аудиторських доказів. При виконанні цього процесу аудитор повинен окремо перевірити податкові зобов'язання, податковий кредит, ведення бухгалтерського обліку ПДВ та показники Податкової декларації [6, С. 23]. При цьому перевіряються відповідні документи (податкові накладні, Журнал 3, Реєстр податкових накладних тощо) [1, ст. 201]. Самі ж процедури у відповідь на оцінені ризики потребують виконання тестів засобів контролю та застосування процедур по суті, що включають в себе детальні тести та аналітичні процедури по суті. Залежно від того, яким є результат оцінки ризиків, аудитор визначає обсяг процедур по суті.

За результатами дослідження можна зробити висновок, що проведення ЗНВ у частині розрахунків з ПДВ має низку очевидних переваг, а саме: виконання Генеральної угоди сприятиме зменшенню кількості перевірок органами ДПС суб'єктів господарювання, налагоджуватиметься партнерство між аудиторами та податковими органами, і, як наслідок, сформується більш сприятливі податкові умови для розвитку бізнесу, а культура сплати податків в Україні зростатиме. Таким чином, досягатиметься вищий рівень довіри до якості аудиторських послуг.

Література

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. — Режим доступу: URL: <http://portal.rada.gov.ua>
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2010 року, / Пер. з англ.: Ольховікова О. Л., Селезньов О. В., Зеніна О. О., Гик О. В., Біндер С. Г. — К.: «Фенікс». — 2011, частина 2. — 420 с.
3. Генеральна угода про співробітництво та взаємодію між Аудиторською палатою України та Державною податковою службою України [Електронний ресурс] / Аудиторська палата України [офіційний веб-сайт] — Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/content.php?lang=ukr&c=shownewsphp&news=351>
4. Петрик О. А. Аудит: практикум / [О. А. Петрик, В. О. Зотов, Б. В. Кудрицький, І. Ю. Чумакова та ін.]. — К.: КНЕУ, 2011. — 364 с.
5. Петрик О. А., Савченко В. Я., Свідерський Д. Є. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності: Навч. посіб. / За заг. ред. О. А. Петрик. — К.: КНЕУ, 2008. — 472 с.
6. Дема Д. І. Аудиторський контроль розрахунків за податком на додану вартість: шляхи підвищення ефективності / Д. І. Дема // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки». — 2012. — № 1 (59). — Ч. 2. — С. 22—24.